

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Edward
Nazwisko: Wawiórko
Miejsce urodzenia: Bargłów Kościelny
Data urodzenia: 03-09-1916
Imię ojca: Julian
Imię matki: Weronika
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Ankieta ujawnionego członka Armii Krajowej - Okręg Białystok Obwód Augustów. Edward Wawiórko, ps. "Lemiesz" oświadczył, że do AK wstąpił podczas okupacji niemieckiej i otrzymał ps. „Skiba”. Po wyzwoleniu spod okupacji niemieckiej był dowódcą kompanii. Funkcję pełnił do końca sierpnia 1945, następnie z powodów osobistych otrzymał bezterminowy urlop. Ujawnił się 21.04.1947 w PUBP Augustów.	AP Białystok, sygn. 1427/76 (DU-11722).	
Meldunki z jednostek powiatowych do Wydz. III WUBP w Białymstoku dotyczące działalności nielegalnych organizacji na terenie województwa Białystok za 1947 rok. W telefonogramie z 21.04.1947 znajduje się informacja, że ujawnił się Wawiórko Edward, ps. „Lemiesz”, członek organizacji "Wolność i Niezawisłość", ppor., dowódca kompanii krypt. „Świerk”. Nie przyprowadził podwładnych, broni nie zdał.	IPN Bi 045/761 (39/22).	
Charakterystyka nr 92 dot. Armii Krajowej Obywatelskiej - Komenda Obwodu powiat Augustów, sporządzona w latach 1986-87 przez WUSW Białystok. W dokumentach Edward Wawiórko, ps. "Skiba", "Lemiesz" figuruje jako dowódca II kompanii krypt. "Sosny B" i dowódca I plutonu oraz dowódca kompanii szkoleniowej oddziału leśnego działających na terenie gm. Bargłów. W sierpniu 1945 rozwiązał kompanię i z powodów osobistych zerwał kontakty z organizacją. Ujawnił się 21.04.1947 w Augustowie.	IPN BU 0177/88/1, IPN Bi 019/116.	

<p>Sprawozdania dekadowe Referatu III PUBP w Augustowie przesyłane do Wydziału III Sekcji II WUBP w Białymstoku za 1947 rok. Wśród dokumentów znajduje się informacja o ujawnieniu się Wawiórko Edwarda, ps. „Lemiesz”, członka organizacji "Wolność i Niezawisłość", ppor., dowódcy kompanii „Świerk”. Podwładnych nie przyprowadził, broni nie zdał. Dodano, że ze znalezionej archiwum sztabu Armii Krajowej w 1943 roku wynika, że „Lemiesz” pod dowództwem miał 150 osób. W innym sprawozdaniu podano, że 01.10.1947 został tajnie zdjęty dowódca kompanii "Sosny B” Wawiórko, ps. „Lemiesz”, w stopniu ppor. Podczas przesłuchania przyznał, że zna kilkunastu członków swojej kompanii, którzy nie ujawnili się i posiadają broń, nazwisk ich i miejsc zamieszkania nie ujawnił powołując się na sumienie i wiążącą przysięgę.</p>	<p>IPN Bi 045/74 (15/42).</p>
<p>Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Ocean" prowadzonej w latach 1951-53 przez PUBP Augustów dotyczącej rozpracowania sztabu obwodu augustowskiego organizacji Armia Krajowa - "Wolność i Niezawisłość". Edward Wawiórko, ps. "Skiba", "Lemiesz" wielokrotnie pojawia się w dokumentach jako były dowódca kompanii krypt. "Sosny-B" działającej na terenie gminy Bargłów, który po ujawnieniu się w czasie amnestii wyjechał w nieznanym kierunku. Przez informatora "Wicher" próbowano ustalić adres zamieszkania E. Wawiórki.</p>	<p>IPN Bi 011/31 (171/IV), IPN Bi 011/36 oraz zapisy ewidencyjne.</p>
<p>Akta operacyjne WUBP Olsztyn z lat 1952-55 dotyczące Edwarda Wawiórko - byłego członka Związku Walki Zbrojnej, do 1945 dowódcy kompanii Armii Krajowej, ps. „Lemiesz”, następnie członka organizacji "Wolność i Niezawisłość", który ujawnił się w 1947 roku. W aktach znajduje się raport z 20.03.1952 o wytypowaniu, a następnie raport o zatwierdzeniu E. Wawiórko jako kandydata na werbunek do rozpracowania w obiekcie Ekspozytury Centrali Mlecznej w Olsztynie oraz postanowienie o zatrzymaniu z 31.07.1952 (w związku z prowadzonym dochodem). Z późniejszych dokumentów wynika, że próba werbunku nie powiodła się.</p>	<p>Materiały o sygn. 289/II zniszczono. IPN Bi 0089/79 (79/2) mikrofilm (w bardzo słabym stanie technicznym, część dokumentów praktycznie nieczytelna).</p>
<p>Akta WUSW Białystok z 1987 roku zawierają kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 92 dot. Armii Krajowej Obywatelskiej Komendy Obwodu powiat Augustów. Kwestionariusz z 14.02.1987 dotyczy E. Wawiórko, ps. "Skiba", "Lemiesz" - od wyzwolenia spod okupacji niemieckiej w styczniu 1945 do września 1945 na terenie pow. augustowskiego należał do organizacji AKO. Pełnił funkcję dowódcy kompanii i dowódcy oddziału leśnego. W sierpniu 1945 rozwiązał obóz i zerwał działalność. Następnie przeszedł do organizacji „Wolność i Niezawisłość” Obwód Suwałki.</p>	<p>IPN BU 0177/88/2 (Charakterystyka Nr 92, p.121).</p>

Akta WUSW Białystok z 1987 roku zawierają
kwestionariusze osobowe do Charakterystyk nr 92,
98 dot. Komendy Obwodu Augustów Armii Krajowej/
"Wolność i Niezawisłość". Kwestionariusz z
14.02.1987 dotyczy Edwarda Wawiórko, ps. "Skiba",
"Lemiesz". Ww. od wyzwolenia spod okupacji
niemieckiej w styczniu 1945 do września 1945 na
terenie pow. augustowskiego należał do organizacji
Armia Krajowa Obywatelska. Pełnił funkcję dowódcy
kompanii i dowódcy oddziału leśnego. W sierpniu
1945 rozwiązał obóz i zerwał działalność z
organizacją. Ujawnił się 21.04.1947 jako dowódca
kompanii krypt. „Świerk”.
IPN Bi 019/126/1 (2/59).